

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Solvuntur objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

appetendo sibi bona temporalia, quæ sunt varia & diversa. Virtutes e contra reducuntur ad amorem DEI tanquam ad principium congregativum à multis in unum, ac propterea virtutes connexionem habent, non autem vitia.

5. **Objicies** tertio. Unum peccatum mortale non potest remitti sine altero: ergo habet connexionem, cum illo. Consequentia probatur: Quia una virtus non infunditur sine altera, rectè inferitur, quòd virtutes infusæ ad invicem habeant

connexionem: ergo etiam ex eo, quòd unum peccatum non remittitur sine altero, rectè inferitur, quòd habeant connexionem ad invicem.

Respondeo distinguendo consequens: ergo peccata sunt inter se connexa similitudine & ex parte averfionis, in quantum scilicet unum convertit à DEO & inducit reatum pœnæ æternæ, licet alterum, concedo; & propriè & formaliter, quasi committendo unum committeretur & alterum, nego consequentiam.

ARTICULUS II.

An omnia peccata sint æqualia?

SUMMARI A.

1. *Peccata sunt inæqualia.*
2. *Propter inæqualem repugnantiam cum bono rationis.*
3. *Quandonam una privatio possit esse major alterà?*
4. *Genus quomodo æqualiter participetur ab inferioribus?*
5. *Peccatum non est infinitum in ratione malitiæ.*
6. *Peccatum actuale causaliter est mors anima.*
7. *Peccata omissionis sunt inter se inæqualia.*
8. *Item peccata habitualia.*

§. I.

Resolutio negativa.

1. **E**RROR Stoicorum fuit, quòd omnia peccata sint paria; contra quem est communis sententia, & nostra

CONCLUSIO. *Peccata sunt inæqualia tam ratione culpæ, quam pœnæ. S. D. a. 3.*

Ultraque pars est de fide. Prima habetur Thren.

4. *Major effecta est iniquitas populi mei peccato Sodomorum, &c.* Et Joan. 19. *Qui me tradidit tibi, majus peccatum habet.* Altera pars habetur Matth. 11. *Tyro & Sidoni remissius erit in die judicii, quam vobis.*

2. Ratio primæ partis est: Quantitas malitiæ moralis desumitur ex quantitate repugnantia cum honestate virtutis & bono rationis: sed hæc est inæqualis, sicut & ipsa honestas: ergo pariter quantitas malitiæ est inæqualis. Minor constat, quia ut mox dicetur, juxta præstantiam & honestatem virtutis crescit gravitas inhonestatis oppositi vitii & peccati.

Ratio secundæ partis ex prædicta est: quia juxta regulam justitiæ vindicativæ quantitas pœnæ commensuratur quantitati culpæ: ergo, cum quantitas culpæ sit inæqualis, etiam erit inæqualis mensura pœnæ.

§. II.

Solvuntur Objectiones.

3. **O**BJICES primò. Una privatio non est major alterà: sed malitia formaliter consistit in privatione: ergo unius peccati malitia non est major malitià alterius peccati.

Respondeo negando, vel distinguendo maj. privatio quæ tollit totam formam oppositam, non est major alterà, transeat major; quæ non tollit totam, nego majorem. Sed peccati malitia

formaliter consistit in privatione non tollente totam formam oppositam, concedo; tollente, nego min. & consequentiam.

Inquis: Forma opposita est recitudo: sed malitia peccati tollit totam recitudinem, alii quippe actus simul esset bonus & malus habendo unam recitudinem, & non habendo alteram: ergo malitia peccati tollit totam formam oppositam.

Respondeo negando minorem: nam licet malitia peccati nullam secum recitudinem formalem compariatur, illam tamen solum recitudinem formaliter tollit, cui ex malitiosa tendentia voluntatis opponitur: aliarum vero bonitatum & recitudinum absentiam tantum negativè materialiter, & concomitanter conjungitur.

Objicies secundò. Genus æqualiter participatur à suis speciebus: sed ratio peccati est generica respectu omnium peccatorum: ergo æqualiter in omnibus participatur.

Respondeo distinguendo majorem. Genus æqualiter participatur, quantum ad præclaritatem rationem generis, concedo [si tamen sit genus univocum]; quantum ad differentiam superadditam, nego. nam, ut S. D. q. 2. de malo a. 9. ad 1. *Omnia animalia sunt æqualiter animalia sui bono, non tamen sunt æqualia animalia; sed unum animal est altero majus & perfectius.*

Objicies tertio. Unum infinitum non est majus altero: quòdlibet peccatum est infinitum, ergo nullum peccatum est majus altero.

Respondeo vel neg. vel dist. min. Peccatum est infinitum in ratione offensæ, transeat; in ratione malitiæ, nego. ergo peccata sunt æqualia in ratione offensæ, transeat; in ratione malitiæ, nego consequentiam. Rationem disparitatis dicitur qui tuentur infinitatem offensæ simpliciter dictam, quòd quantitas offensæ in peccato determinatur à quantitate personæ offensæ, ut in se est hæc autem est simpliciter infinita; e contra quantitas malitiæ desumitur à quantitate objecti quatenus apprehensi per intellectum; hæc autem apprehensio semper est finita & inæqualis.

Objicies quarto. Peccatum est, & dicitur mors animæ per analogiam ad mortem corporalem: ergo sicut mors corporalis est æqualis omnibus morientibus, ita peccatum in peccatis.

Respondeo, peccatum actuale, de quo hic lo-

mo, esse mortem animæ causaliter, sive ut loquitur S. D. effectivè, in quantum causat privationem gratiæ & charitatis; unde non est paritas cum morte corporis formali, consistente in pura privatione vitæ corporalis.

§. III.

Corollaria.

7. Colliges primò. Etiam peccata omissionis inter se esse inæqualia; siquidem rectitudo & honestas actuum, quibus opponuntur, est inæqualis; alia quippe est honestas in restitutione rei alienæ, cui opponitur ipsius omisio, & alia honestas religionis in auditione Sacri, cui opponitur omisio Sacri.

8. Colliges secundò. Etiam peccatum habituale personale, seu maculam peccati non esse æqualem in omnibus. Nam primò voluntarium terminativum, quod est effectus voluntarii formalis, mensuratur juxta quantitatem voluntarii formalis, à quo causatur: sed, ut suppono, macula peccati est voluntaria terminativè, causata nimirum, & relicta ex actu peccati formaliter vel virtualiter voluntario: ergo mensuratur, & consequenter etiam diversificatur juxta quantitatem & diversitatem actualium peccatorum. *Secundò.* Quia privationes distinguuntur ad distinctionem formarum oppositarum: sed forma opposita pec-

cato habituali, nempe gratia sanctificans, est inæqualis, in uno intensior, in altero remissior; ergo etiam peccatum habituale, consistens in privatione gratiæ, est inæqualis. Nec refert, quòd peccatum habituale dicatur mors animæ; mors autem est privatio totalis, & æqualis in omnibus. Nam mors corporis ideo est æqualis, quia vita, cujus est privatio, non suscipit magis & minus; at vita animæ, quæ est gratia, suscipit magis & minus: ideoque etiam privatio opposita, nempe peccatum habituale est inæqualis. Si dicas: privatio in factò esse non suscipit magis & minus; sed peccatum habituale est privatio in factò esse, uti mors corporis: ergo.

Respondeo. Privatio in factò esse formæ non recipientis magis & minus, est talis, concedo; formæ recipientis magis & minus, nego. Dicitur nihilominus privatio in factò esse, seu privatio pura, quia tollit totum bonum oppositum gratiæ sanctificantis.

Dixi: peccatum habituale personale, ad excipiendum originale, quod æqualiter reperitur in omnibus hominibus; tum propter unitatem causæ, quæ est inobedientia Adami, tum propter unitatem formæ oppositæ, quæ est justitia originalis infundenda animæ, si Adam non peccasset. Unde etiam poena damni, quam parvuli sine baptismo mortui patiuntur, est æqualis in omnibus.

ARTICULUS III.

Unde desumenda sit gravitas peccatorum?

SUMMARIUM.

1. Gravitas essentialis peccatorum sumitur ex objecto.
2. Circumstantiæ speciem mutantem tribuunt gravitatem essentialem.
3. Peccatum præstantiori virtuti oppositum est absolute gravius.
4. Accidentales circumstantiæ possunt in moralis existimatione augere gravitatem peccati.
5. Gravitas peccati crescit ex nocimento.
6. Maxima gravitas in peccatis contra DEUM.
7. Peccata spiritualia graviora carnalibus.
8. Cur peccata contra castitatem sint graviora peccatis contra fortitudinem?
9. Cur odium amici sit pejus, quam odium inimici?
10. Gravitas accidentalis sumitur a circumstantiis speciem non mutantibus.
11. Quid gravitas extensiva?
12. Intensiva crescit ex quantitate objecti.
13. Item ex intentione peioris finis extrinseci.
14. Et ex dignitate persone offensa.
15. Quando nam peccatum aggravetur ex circumstantia personæ peccantis.

§. I.

Regula agnoscendi gravitatem essentialem.

1. **A**lia est peccati gravitas essentialis quoad speciem, alia accidentalis quoad intensionem, vel extensionem malitiæ moralis. Nunc de gravitate essentiali instituta quaestione, sit

CONCLUSIO. Peccata gravitatem essentialem accipiunt ab objecto. S. D. q. 73. a. 1. Ratio ex præcedentibus est: Inde peccata accipiunt essentialem gravitatem malitiæ, unde capiunt specificam & essentialem differentiam suæ malitiæ: sed hanc accipiunt ex objecto, prout dictum; ergo ab objecto quoque accipiunt gravitatem essentialem, ita ut quanto objectum in se habetur gravius, tanto gravius quoque sit ipsum peccatum secundum specificam & essentialem rationem malitiæ. Hinc

Colliges primò. Per circumstantias speciem mutantem peccata essentialiter aggravari; quia istæ circumstantiæ transeunt in rationem objecti, prout dictum in Tr. de Act. hum. Sed ab objecto sumitur species essentialis: ergo. Ideo gravius est species adulterii, quam fornicationis, quia superadditur ad malitiam fornicationis circumstantia injuriæ erga conjugem, quæ speciem mutat, & addit novam oppositionem cum virtute injustitiæ.

Colliges secundò. Illud peccatum esse simpliciter ceteris paribus & quoad speciem gravius, quod præstantiori virtuti opponitur, quia nimirum habet objectum magis repugnans rectæ rationi. Unde etiam Philosophus 8. Eth. c. 10. dicit, id esse pessimum, quod optimo est contrarium, & corruptio optimi pessima. Quæ tamen regula ne fallat, tres condiciones ad oppositionem cum aliqua virtute debent concurrere. Primò, ut oppositio utriusque peccati, inter quæ instituitur comparatio, in modo opponendi con-